

Karta przedmiotu

Nazwa i kod przedmiotu	Wprowadzenie do pedagogiki (Wykład), PG_00149925						
Kierunek studiów	Pedagogika specjalna (O)						
Data rozpoczęcia studiów	październik 2025 r.		Rok akademicki realizacji przedmiotu		2025/2026		
Poziom kształcenia	jednolite magisterskie		Grupa zajęć		Grupa zajęć obowiązkowych z zakresu kierunku studiów		
Forma studiów	stacjonarne		Sposób realizacji		na uczelni		
Rok studiów	1		Język wykładowy		polski		
Semestr studiów	2		Liczba punktów ECTS		3.0		
Profil kształcenia	ogólnoakademicki		Forma zaliczenia		egzamin		
Jednostka prowadząca	Rektor -> Wydział Nauk Społecznych -> Instytut Pedagogiki -> Zakład Pedagogiki Ogólnej						
Imię i nazwisko wykładowcy (wykładowców)	Odpowiedzialny za przedmiot		dr hab. Małgorzata Lewartowska-Zychowicz				
	Prowadzący zajęcia z przedmiotu						
Formy zajęć	Forma zajęć	Wykład	Ćwiczenia	Laboratorium	Projekt	Seminarium	RAZEM
	Liczba godzin zajęć	30.0	0.0	0.0	0.0	0.0	30
	W tym liczba godzin zajęć na odległość: 0.0						
Aktywność studenta i liczba godzin pracy	Aktywność studenta	Udział w zajęciach dydaktycznych, objętych planem studiów		Udział w konsultacjach		Praca własna studenta	RAZEM
	Liczba godzin pracy studenta	30		0.0		50.0	80
Cel przedmiotu	Wprowadzenie w pedagogikę (przedmiot badań, pojęcia, strategie konstruowania wiedzy pedagogicznej, związki pedagogiki z innymi dyscyplinami, struktura pedagogiki, paradygmaty). Zapoznanie z podstawowymi kontekstami (społecznymi, kulturowymi, politycznymi, ekonomicznymi) uprawiania praktyk edukacyjnych. Zapoznanie z podstawowymi koncepcjami wychowania oraz ich konsekwencjami dla konstruowania praktyki edukacyjnej. Zapoznanie z najważniejszymi nurtami współczesnej pedagogiki (pedagogika dyrektywna, niedyrektywna, krytyczna, emancypacyjna).						

Efekty uczenia się przedmiotu	Effekt kierunkowy	Effekt z przedmiotu	Sposób weryfikacji i oceny efektu
	[B.2.W.13] zna i rozumie doradztwo zawodowe: proces wspomagania ucznia w projektowaniu ścieżki edukacyjno zawodowej, metody i techniki określania potencjału ucznia; znaczenie przygotowania uczniów do samokształcenia, pracy nad własnym rozwojem oraz do aktywnego uczestnictwa w rynku pracy; pojęcia rynku edukacyjnego i rynku pracy, drogi rozwoju zawodowego; znaczenie uczenia się przez całe życie	Student/ka zna proces wspomagania ucznia w projektowaniu ścieżki edukacyjnej i zawodowej, metody i techniki określania potencjału ucznia; znaczenie przygotowania uczniów do samokształcenia, pracy nad własnym rozwojem; zna pojęcia rynku edukacyjnego i rynku pracy, drogi rozwoju zawodowego; znaczenie uczenia się przez całe życie	[SW4] test/egzamin - ustny lub pisemny [SW1] wypowiedź ustna/rozmowa/ dyskusja
	[B.2.W.12] zna i rozumie cel pracy opiekuńczo-wychowawczej z dziećmi w przedszkolu i uczniami w szkole na różnych etapach edukacyjnych; istotę programu wychowawczego; zagadnienia edukacji zdrowotnej, bezpieczeństwa dzieci w przedszkolu i uczniów w szkole oraz poza nimi (zajęcia terenowe, wycieczki); potrzebę ochrony zdrowia dziecka, w tym zdrowia psychicznego; znaczenie edukacji dla bezpieczeństwa i dbałości o bezpieczeństwo własne oraz innych	Student/ka zna cel pracy opiekuńczo-wychowawczej z dziećmi w przedszkolu i uczniami w szkole na różnych etapach edukacyjnych;	[SW4] test/egzamin - ustny lub pisemny [SW1] wypowiedź ustna/rozmowa/ dyskusja
	[B.2.W.9] zna i rozumie działania profilaktyczne w szkole: konstruowanie klasowych i szkolnych programów wychowawczo-profilaktycznych, promocję i ochronę zdrowia uczniów; diagnozę nauczycielską w kontekście działań profilaktycznych; zagadnienie pomocy psychologiczno-pedagogicznej – regulacje prawne, formy i zasady udzielania wsparcia;	Student/ka zna konstruowanie klasowych i szkolnych programów wychowawczo-profilaktycznych, promocję i ochronę zdrowia uczniów; diagnozę nauczycielską w kontekście działań profilaktycznych; zagadnienie pomocy psychologiczno-pedagogicznej – regulacje prawne, formy i zasady udzielania wsparcia	[SW4] test/egzamin - ustny lub pisemny [SW1] wypowiedź ustna/rozmowa/ dyskusja
	[B.2.W.6] zna i rozumie formy aktywności dziecka, w tym naukę i zabawę; zagadnienia rozwoju zainteresowań, poszerzania autonomii i samodzielności;	Student/ka zna formy aktywności oraz zagadnienia rozwoju zainteresowań, poszerzania autonomii i samodzielności dziecka	[SW4] test/egzamin - ustny lub pisemny [SW1] wypowiedź ustna/rozmowa/ dyskusja
	[B.2.W.8] zna i rozumie zagadnienia związane z zawodem nauczyciela: role zawodowe nauczyciela, wzór osobowy, postawę i kunszt nauczycielski, powinności nauczyciela i rozwój zawodowy, program wewnętrzny nauczyciela, przygotowanie zawodowe nauczyciela, etykę nauczycielską, zasady odpowiedzialności prawnej opiekuna, nauczyciela i wychowawcy, konieczność dokształcania i doskonalenia zawodowego jako warunków awansu zawodowego, problem stresu i wypalenia zawodowego nauczycieli – przyczyny, symptomy, strategie zaradcze, choroby związane z wykonywaniem zawodu nauczyciela i profilaktykę w tym zakresie	Student/ka zna zagadnienia związane z zawodem nauczyciela (rola zawodowa, wzór osobowy, postawę, rozwój zawodowy, przygotowanie zawodowe nauczyciela, etykę nauczycielską), zna zasady odpowiedzialności prawnej opiekuna, nauczyciela i wychowawcy, zna warunki awansu zawodowego, problem stresu i wypalenia zawodowego nauczycieli	[SW4] test/egzamin - ustny lub pisemny [SW1] wypowiedź ustna/rozmowa/ dyskusja
	[B.2.U.5] Potrafi zaprojektować ścieżkę własnego rozwoju zawodowego	Student/ka potrafi zaprojektować ścieżkę własnego rozwoju zawodowego	[SU1] wypowiedź ustna/rozmowa/ dyskusja [SU4] test/egzamin - ustny lub pisemny
	[B.2.U.1] Potrafi rozpoznawać sytuacje zagrożeń w przedszkolu, szkole lub placówce systemu oświaty	Student/ka potrafi rozpoznawać sytuacje zagrożeń w placówkach edukacyjnych	[SU1] wypowiedź ustna/rozmowa/ dyskusja [SU4] test/egzamin - ustny lub pisemny

	Efekt kierunkowy	Efekt z przedmiotu	Sposób weryfikacji i oceny efektu
	[B.2.W.5] zna i rozumie proces planowania pracy pedagogicznej: cel, formy, środki i metody kształcenia; sposoby konstruowania pracy pedagogicznej nakierowanej na cel; zagadnienie ukrytego programu szkoły	Student/ka zna procesy planowania pracy pedagogicznej (cel, formy, środki i metody kształcenia); zna sposoby konstruowania pracy pedagogicznej nakierowanej na cel oraz zagadnienie ukrytego programu szkoły	[SW4] test/egzamin - ustny lub pisemny [SW1] wypowiedź ustna/rozmowa/diskusja
	[B.2.W.1] zna i rozumie pedagogikę jako dyscyplinę naukową: umiejscowienie pedagogiki wśród dziedzin nauk społecznych i humanistycznych, zakresy pedagogiki, paradygmaty pedagogiczne, podstawowe pojęcia pedagogiczne, w tym wychowania, kształcenia, edukacji i samowychowania	Student zna podstawowe pojęcia pedagogiczne (edukacja, wychowanie, kształcenie, uczenie się) i rozumie ich interdyscyplinarny charakter	[SW4] test/egzamin - ustny lub pisemny
	[B.2.W.10] zna i rozumie proces adaptacji dziecka w przedszkolu i ucznia w szkole – rolę przedszkola, szkoły i rodziny; zagadnienia dojrzałości szkolnej, przygotowania dziecka do nauki w szkole oraz obowiązku szkolnego	Student/ka zna procesy adaptacji dziecka w placówkach edukacyjnych i ich rolę; zna zagadnienia dojrzałości szkolnej, przygotowania dziecka do nauki w szkole oraz obowiązku szkolnego	[SW4] test/egzamin - ustny lub pisemny
	[B.2.K.2] Jest gotów do profesjonalnego rozwiązywania konfliktów w klasie szkolnej i grupie wychowawczej;	Student/ka ma gotowość do profesjonalnego rozwiązywania konfliktów w klasie szkolnej i grupie wychowawczej	[SK1] wypowiedź ustna/rozmowa/diskusja [SK4] test/egzamin - ustny lub pisemny
Treści przedmiotu	1.Od pedagogii do pedagogiki • mechanizmy tworzenia potocznych teorii wychowania • pedagogie - społeczne praktyki edukacyjne • pedagogika - dyscyplina naukowa (przedmiot badań pedagogiki, pojęcia pedagogiczne, związki pedagogiki z innymi dyscyplinami, subdyscypliny pedagogiki, strategie konstruowania naukowej wiedzy o wychowaniu, paradygmaty pedagogiczne) 2. Konteksty konstruowania społecznych praktyk edukacyjnych • jednostka / kultura - procesy kulturowe a edukacja • jednostka / ideologie - upolitycznienie i polityczność edukacji • jednostka / rynek - ekonomizacja społecznych praktyk edukacyjnych 3.Wychowawca/wychowanek - teorie podmiotowości a społeczne praktyki edukacyjne • dziecko jako barbarzyńca - wychowanie jako cywilizowanie • dziecko jako potencjalność - wychowanie jako wydobywanie podmiotowości • dziecko jako podmiot - wychowanie jako wspieranie podmiotowości • dziecko jako podmiot - wychowanie jako upelnomocnienie • delegitymizacja wychowania		
Wymagania wstępne i dodatkowe			
Sposoby i kryteria oceniania osiąganych efektów uczenia się	Sposób oceniania (składowe)	Próg zaliczeniowy	Składowa oceny końcowej
		51.0%	100.0%
Zalecana lista lektur	Podstawowa lista lektur	Z.Kwieciński, Dziesięciościan edukacji(w:) T.Jaworska, R.Leppert (red.) Wprowadzenie do pedagogiki, Kraków 1998; P.Berger,Th.Luckmann, Społeczne tworzenie rzeczywistości, Warszawa 1983; R.Miller, Socjalizacja, wychowanie, psychoterapia, Warszawa 1981; T.Pilch,T.Bauman, Zasady badań pedagogicznych, Warszawa 2001; B.Śliwerski, Współczesne teorie i nurty wychowania, Kraków 1998; G.Gutek, Filozoficzne i ideologiczne podstawy edukacji, Gdańsk 2003; J.Rutkowiak, M.Szczepka - Pustkowska, Polityczność a upolitycznienie wychowania,(w:) J.Rutkowiak (red.) Odmiany myślenia o edukacji, Kraków 1995; B.Śliwerski, Pedagogika dziecka, Gdańsk 2007; T.Szkudlarek, Wiedza i wolność w pedagogice amerykańskiego postmodernizmu, Kraków 2009; K.Blusz, Edukacja i wyzwolenie, Kraków 2000; H.Schoenebeck, Antypedagogika w dialogu, Kraków 1994; M.Lewartowska - Zychowicz, Nauczyciel wczesnej edukacji w relacjach wolności i przymusu, (w:) D.Klus - Stańska, M.Szczepka - Pustkowska, Pedagogika wczesnoszkolna, Warszawa 2009.	
	Uzupełniająca lista lektur	Z.Melosik,T.Szkudlarek, Kultura, tożsamość, edukacja, Kraków 1998	
	Adresy eZasobów	Adresy na platformie eNauczanie:	

Przykładowe zagadnienia/ przykładowe pytania/ realizowane zadania	
Praktyki zawodowe w ramach przedmiotu	Nie dotyczy

Dokument wygenerowany elektronicznie. Nie wymaga pieczęci ani podpisu.